

[Gert Petersen]

ne var blevet afsat, og der ville snart gå en ansøgning til finansudvalget. Der kom ingen ansøgning. Nogen tid senere måtte jeg jo spørge igen, og så fik jeg at vide, at det havde vist sig, at det var der ikke råd til. Derimod har der været råd til at udsende i stribet af meget smukt udstyrede pjecer fra forsvaret om, hvor glimrende man skrider frem med oprustning, og hvor nødvendigt det er med oprustning osv. osv.

Det er et utroligt misforhold, der her er tale om, og medmindre regeringen udviser en anden holdning efter denne generalforsamling, bliver jeg nødt til at stemple udenrigsministerens ord herom i sit indlæg som hykleri. Jeg håber ikke, at det vil vise sig at være tilfældet. Situationen var anderledes i 1978 efter den forrige samling. Det var dengang, vi havde den mærkværdige regering, der var baseret på en koalition mellem socialdemokratiet og venstre. Så jeg håber ikke, at dette vil gentage sig efter denne FN-samling.

Derpå nogle ord om den nye FN-samling. Jeg mener, at man fra dansk side først og fremmest bør fokusere på nogle hovedpunkter.

Det gælder atomvåbenfri zoner. Jeg synes, man må have mod til også at inddrage pagtområderne i diskussionen om atomvåbenfri zoner. Det gælder Norden, det gælder Balkanhalvøen.

Videre mener jeg, man bør fokusere på et fuldstændigt prøvestop med hensyn til atomvåben og på et kontrolleret forbud mod kemiske våben samt destruktion af lagrene. Her er jeg altså enig med udenrigsministeren.

Videre drejer det sig om virkeliggørelse af Thorssonrapporten, som udenrigsministeren nævnte. Det skal sandelig føjes til, at i Thorssonrapporten anbefales en nedrustningsproces i vores del af verden og overførsel af de derved sparede midler til den tredje verden. Her i dag har vi netop vedtaget det modsatte. Her har man fortsat med oprustningsprocessen, med at bruge flere midler til militær. Det, Thorssonrapporten går ud på, er altså det modsatte – vel at mærke med den meget vigtige tilføjelse, at de sparede midler bør overføres til den tredje verden.

Endelig vil jeg pege på det krav, som er rejst i den amerikanske offentlighed – og også trængt ind i kongressen – om et totalt stop for atomoprustning og afprøvning af atomvåben her og nu som basis for de videre for-

handling. Vi kan ikke forvente, at det bliver støttet af den amerikanske regering, men jeg mener, det er et krav, som virkelig indeholder et perspektiv, og hvis det bliver til et internationalt folkekrav, vil supermagterne have meget svært ved at sidde det overhørig. Det er oven i købet et krav, som relativt let lader sig kontrollere.

Jeg er ikke i tvivl om, at man både fra amerikansk side, som vi har oplevet det med Reagans seneste tilbud, og såmænd også fra sovjetisk side vil forsøge sig med udflugter og undskyldninger for at komme uden om det. Man vil komme med nogle storladne forslag om mærkværdige nedrustningsinitiativer, som bare er totalt urealistiske. Her er tale om et realistisk, kontrollerbart krav, som virkelig kan vende udviklingen, hvis det gennemføres. Jeg håber, at man fra dansk side vil bakke stærkt op om det og føre det frem, hvis ikke andre vil gøre det.

Til slut: hovedspørgsmålet er stadig: hvad sker der bagefter? Hvad vil man fra dansk side gøre bagefter? Og vil man gøre noget herhjemme for, at resultaterne af denne nedrustningssamling og problematikken, som rejses dér, for alvor kommer til befolkningens kundskab?

Lasse Budtz (S):

Mange udenrigspolitiske kriser plager for øjeblikket denne klode, men i virkeligheden overskygger én eneste udenrigspolitisk krise alle de andre, nemlig kaprustningen, hvis omfang jo aldrig har været større end nu. Det kan illustreres ved talrige tal, og det gør man tit, men jeg skal nøjes med et enkelt i dette tilfælde. Der bruges mindst 1 mill. dollars til militæret hvert minut, hvert eneste minut. Tænk, hvad der er brugt, når denne debat er færdig.

Vi må derfor aldrig blive trætte af at tale om, hvordan vi kan medvirke til at stoppe dette vanvid, og når vi er uenige, skal vi fortsætte debatten alligevel, for målet er vi jo fælles om. Det er for billigt at afvise en rolle for Danmark på grund af landets størrelse, selv om hr. Gert Petersen nok er tilbøjelig til at give os mere ansvar og mere indflydelse, end vi har. Vi kan gøre noget sammen med andre små lande. Socialdemokratiet mener i hvert fald, at der bør gøres en indsats, og at